

नव जन्मचेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

अभिनेता सौगात मल्लको मृत्यु भूमिका रहेको फिल्म "जुवा"को छायांकन सकिएको छ । गत वैशाख १६ गतेबाट सल्लाहमा सुरु भएको फिल्मको छायांकन तीन चरणमा गरी ९० दिनमा पूरा भएको हो । सल्लाहीसहित काठमाडौं, काठमाडौं र भक्तपुरसँगै भारतको राजस्थानमा छायांकन गरिएको निर्माण पक्षले जनाएको छ । अस्त्र फिल्मसको ब्यानरमा निर्माण फिल्ममा सौगातसहित सोही घरेलुजगतको अभिनय रहेको छ ।

आजको विचार...
कामलाई...
(दुई पेजमा)
प्राडा, कुलप्रसाद कोइराला

बौद्धिक अभिलेखीको रूपमा चिनिइको सुरक्षा पन्तको करिअर यतिबेला सबैभन्दा सकसपूर्ण अवस्थामा छ । त्यसको मुख्य कारण फिल्मको असफल हो । गएको ६ वर्षमा उनका आधा दर्जनभन्दा बढी फिल्म हुबिसकेका छन् । त्यसमध्ये कति फिल्म हलमा लागेको र उत्रिएको समेत दर्शकले थाहा पाएनन् । अब उनको फलप सुचीमा "चलेलीको पोड" पनि थपिएको छ । गत शुरुआतबाट प्रदर्शनमा आएको फिल्मलाई पहिलो दिन नै दर्शकको हाहाकार भएको थियो । फिल्म हेर्न दर्शक नै नआएपछि अधिकारी हलले यो हटाइसकेका छन् ।

□ वर्ष ३९ □ अंक ८३ □ २०८३ असोज २२ गते बिहीबार 8 October 2026, Thursday □ पृष्ठ संख्या 8 मूल्य रु ५/-

संक्षिप्त समाचार

प्लेगको आशंकापछि साइबेरियामा चिन्ता

एजेन्सी
काठमाडौं, असोज २१/रुसको साइबेरियास्थित एक अनुसन्धान संस्थानमा कार्यरत महिलाको मृत्यु भएपछि प्लेगको सम्भावित सङ्क्रमणबारे चिन्ता बढेको छ । यसैबिच अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले रुसी राष्ट्रपति भ्लादिमिर पुटिनसँग यस विषयमा चाँडै टेलिफोन वार्ता गर्ने बताएका छन् । मंगलबार ह्वाइट हाउसमा पत्रकारहरूसँग कुरा गर्दै ट्रम्पले पुटिनसँग यस विषयमा 'छिट्टै नै' कुराकानी हुने बताएका हुन् । उनले अमेरिकी गुप्तचर निकायहरूले यस घटनाबारे सङ्कलन गरेको जानकारी पनि अध्ययन भइरहेको बताए । ट्रम्पका अनुसार यस विषयमा थप जानकारी बुझ्नु सार्वजनिक हुन सक्नेछ । यसअघि सोमबार उनले आवश्यक परे अमेरिकाले रुसलाई सहयोग गर्न तयार रहेको बताएका थिए ।

अनुसन्धान संस्थानकी कर्मचारीको मृत्यु

यो घटना साइबेरियाको इर्कुत्स्क एन्टिप्लेग रिसर्च इन्स्टिच्युटसँग सम्बन्धित छ । उक्त संस्थानमा कार्यरत एक महिलाको गत साता मृत्यु भएको थियो । रुसी अधिकारीहरूले उनको मृत्युको कारण अज्ञात कारणले भएको निम्नोनिवा रहेको बताएका छन् ।

बाँदर धपाउन हेरालु, बँदेल रोक्न काँडेतार

अहिले वडा कार्यालयले गाउँ-गाउँमा बाँदर हेरालु कर्मचारीदेखि कृषकको बारीमा काँडेतार जालीको व्यवस्था गरेपछि भने किसानलाई राहत मिलेको छ ।

राजेश्वर रायमाझी/राजेश

पाल्पा, असोज २१/दुई वर्षअघि यहाँको रिब्टीकोट गाउँपालिका-१ ख्याहाका किसान बिहान उठ्योले नहुँदै बारीमा पुगे, दिनभरि मकैका बोट नियाल्ने र बाँदरको बधान देखिनेवित्तै गुलेली र नक्की बन्दुक लिएर धपाउने गर्थे । साँघुरोपछि पनि उनीहरू घर फर्किन पाउँदैनथे ।

रातभरि बँदेल बारीमा पसे कि भन्ने चिन्ताले सधैं पिरोल्ने गर्थ्यो । खेती गरेर पनि उत्पादन घर भित्र्याउन नसकेपछि कतिपय किसान खेतीबाटै निराश हुन थालेका थिए । तर अहिले वडा कार्यालयले गाउँ-गाउँमा बाँदर हेरालु कर्मचारीदेखि कृषकको बारीमा काँडेतार जालीको व्यवस्था गरेपछि भने किसानलाई राहत मिलेको छ । वडा कार्यालयले २०८० सालदेखि बारीमा हेरालुको व्यवस्था गर्नु का साथै जङ्गली जनावरबाट बाली जोगाउन जाली लगाएपछि किसानलाई खेती गर्न सहज भएको हो । विगतमा जेठदेखि

भदौसम्म मकै खेती जोगाउन स्थानीयले बिहानदेखि रातिभर बारीमा बसेर बाँदर धपाउनुपर्ने अवस्था थियो । वडा कार्यालयबाट हेरालुको व्यवस्था भएपछि किसानले लामो समय बारीमा बसेर बाली कुनैपनि बाध्यता हटेको स्थानीय

सूर्यबहादुर विकले बताए । "दुई वर्षअघिसम्म रातिमा बँदेल र दिउँसोमा बाँदर आएर बाली खाएर हारान् पाथे । अहिले हेरालु र जाली लगाएपछि जङ्गली जनावर आएर बालीनाली नोक्सन गरेको छैन," उनले

भने । दिनको समयमा हेरालुले बारीमा आउने बाँदर धपाउने गरेका छन् भने बारी वरिपरि काँडेतारको जाली लगाएर रातिको समयमा बँदेल, दुम्सी, मुंग, घोरललगायतका वन्यजन्तुलाई बालीमा प्रवेश गर्न रोक्ने प्रयास

गरिएको छ । वडा कार्यालयले प्रत्येक वर्ष बाँदर लखेट्न नौ जनाका दरले हेरालु कर्मचारी खटाएर कृषकको मकै खेती जोगाउने अभियान नै सञ्चालन गरेको हो ।

-बाँकी वनिय पेजमा...

गुल्मीमा करेन्ट लागेर एक जनाको मृत्यु

गुल्मी, असोज २१/स्थानीय धुर्कोट गाउँपालिका-५ का ऋषिराम भण्डारीको करेन्ट लागेर मृत्यु भएको छ । स्थानीय सिमलचौरस्थित आफ्नै खेत नजिकै लत्रिएको बिजुलीको तारबाट करेन्ट लागेर उनको मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयले जनाएको छ ।

प्रहरीका अनुसार भण्डारी मङ्गलबार दिउँसो स्थानीय सिमलचौर र चापटारीस्थित खेतमा पानी लगाउन

भनी घरबाट निस्किएको र साँघुरोसम्म घर नपार्किएपछि आफन्त र छरछिमेकीले उनको खोजी गरेका थिए । खोजीकै क्रममा बुधबार बिहान खेत नजिकै लत्रिएको बिजुलीको तारमा परी मृत्यु भएको अवस्थामा उनलाई फेला परेको प्रहरी नायब उपरीक्षक वीरेन्द्रवीर विश्वकर्माको जानकारी दिएका छन् । घटनाबारेमा थप अनुसन्धान भइरहेको प्रहरीले जनाएको छ । -राजेश

सवारी दुर्घटनामा तीन जनाको मृत्यु

पाल्पा, असोज २१/देशका विभिन्न स्थानमा भएका छुट्टाछुट्टै सवारी दुर्घटनामा परी तीन जनाको मृत्यु भएको छ । केन्द्रीय प्रहरी समाचार कक्षा अनुसार पर्सा र मकवानपुरमा भएका छुट्टाछुट्टै दुर्घटनामा तीन जनाको मृत्यु भएको हो ।

मृत्यु हुनेमा दुई पैदलयात्री र एक मोटरसाइकल चालक छन् । पर्साको वीरगंज महानगरपालिका-१६ भानुचोकस्थित सडकमा बुधबार बिहान ईभी गाडीको ठक्करबाट एक महिलाको मृत्यु भएको छ । वीरगंजबाट पथलैयातर्फ जाँदै गरेको बा.प्र.०३-००१ ज ०७२० नम्बरको ईभी गाडीले ठक्कर दिँदा सोही महानगरपालिका-१६ नवगा बस्ने ४५ वर्षीया मिरा कुमारी गुप्ता गम्भीर घाइते भएकी थिइन् । घाइते तुलाको वीरगंजस्थित न्यूरो अस्पतालमा उपचारका क्रममा मृत्यु भएको प्रहरीले जनाएको छ । दुर्घटनापछि प्रहरीले ईभी गाडी चालकलाई नियन्त्रणमा लिएको छ ।

यस्तै, मकवानपुरको बागमती गाउँपालिका-८ साततलेस्थित सडकमा मोटरसाइकलको ठक्करबाट चार वर्षीय बालकको मृत्यु भएको छ । फापरबारीबाट हात्तीमुडेतर्फ जाँदै

गरेको प्र.०३-०२-००३ प २६३१ नम्बरको मोटरसाइकलले स्थानीय सरोज घलानका छोरा ४ वर्षीय प्रिभेस घलानलाई ठक्कर दिएको थियो । दुर्घटनामा गम्भीर घाइते भएका

प्रिभेसको सहकारी अस्पताल हेटौडामा उपचारका क्रममा मृत्यु भएको हो । प्रहरीले मोटरसाइकल चालकलाई नियन्त्रणमा लिएको छ ।

-बाँकी वनिय पेजमा...

पा.वि.ह.क.नं. ०५१/०५१

पा.वि.प्र.का.क.नं. ११/०५१/०५१

जनचेतना

सम्पादकीय

आँखाको सुरक्षामा ध्यान दिऊँ

शरीरको सबैभन्दा सवेदनशील अंग आँखा हो । संसारलाई हेर्ने, बुझ्ने र दैनिक जीवनका असंख्य गतिविधि सहज रूपमा सञ्चालन गर्ने आधार नै दृष्टि हो । तर आँखाको स्वास्थ्यप्रति पर्याप्त ध्यान नदिएर मानिसले समयमै गम्भीर दृष्टिसम्बन्धी समस्या भोग्नुपर्ने अवस्था बढ्दै गएको छ । यही सन्दर्भमा हरेक वर्ष मनाइने विश्व दृष्टि दिवसले आँखाको स्वास्थ्य र दृष्टि सुरक्षाप्रति विश्वभर जनचेतना फैलाउने महत्त्वपूर्ण अवसर प्रदान गर्छ । आँखामा समस्या आएपछि मात्र उपचार खोज्ने प्रवृत्ति अझै हाम्रो समाजमा व्यापक छ । आँखाको नियमित परीक्षण, समयमै उपचार र घिकित्सकीय परामर्शलाई प्राथमिकता नदिएर सामान्य समस्या पनि जटिल बन्न सक्छ ।

बालबालिकामा दृष्टिदोष पहिचान गर्न ढिलाइ हुँदा उनीहरूको पढाइ र समग्र विकासमा असर पर्न सक्छ भने वयस्कमा दृष्टिसम्बन्धी समस्या रोजगारी र दैनिक जीवनमै बाधक बन्न सक्छ । ज्येष्ठ नागरिकमा मोतीबिन्दु, ग्लोकोमा तथा अन्य आँखाका रोगका कारण दृष्टि गुम्ने जोखिमसमेत रहन्छ । आजको डिजिटल युगमा आँखाको स्वास्थ्यका चुनौती अझ थपिएका छन् । लामो समय मोबाइल, कम्प्युटर र अन्य डिजिटल उपकरणको स्क्रिनमा बिताउने बानीले आँखामा थकावट, सुख्खापन र अन्य असहजता निम्त्याउन सक्छ । त्यसैले प्रविधिको प्रयोग आवश्यक भए पनि त्यसको सन्तुलित र सुरक्षित प्रयोगबारे जनचेतना फैलाउनु उत्तिकै आवश्यक छ । दृष्टि सुरक्षाका लागि व्यक्तिगत सावधानी मात्र पर्याप्त हुँदैन । राज्यले आधारभूत स्वास्थ्य सेवाभित्र आँखा उपचारलाई अझ प्रभावकारी रूपमा समेटनुपर्छ । ग्रामीण तथा दुर्गम क्षेत्रमा नियमित आँखा परीक्षण र उपचारको पहुँच विस्तार गर्नुपर्छ । विद्यालय तहदेखि नै बालबालिकाको दृष्टि परीक्षण गर्ने व्यवस्था प्रभावकारी बनाउन आवश्यक छ । साथै, आँखाको रोगको समयमै पहिचान, उपचार र रोकथामका विषयमा व्यापक जनचेतना अभियान सञ्चालन गरिनुपर्छ । विश्व दृष्टि दिवस केवल एउटा दिवस मनाउने औपचारिक अवसर बन्नै हुँदैन । यो दिवसले हामीलाई दृष्टि जोगाउनु उपचार गर्नुभन्दा महत्त्वपूर्ण छ भन्ने सन्देश दिनुपर्छ । आम्हो आँखाको नियमित परीक्षण गर्ने, बालबालिकाको दृष्टि परीक्षणमा ध्यान दिने, डिजिटल उपकरणको सुरक्षित प्रयोग गर्ने र आँखासम्बन्धी समस्या देखिएमा समयमै स्वास्थ्य संस्थामा पुग्ने संस्कार विकास गर्न आवश्यक छ । दृष्टि स्वस्थ भए जीविका सम्भावना पनि फराकिला हुन्छ । त्यसैले विश्व दृष्टि दिवसको अवसरमा हरेक नागरिकले आम्हो र आम्हना परिवारका सदस्यको आँखाको स्वास्थ्यप्रति जिम्मेवार बन्ने प्रतिबद्धता गरौँ ।

Opinion @ Social Network

परिस्थिती सधैं एउटै रहने जसरी आज बुझ्छ, भोलि पुरा पढ्दै आउनेछु भन्ने।
(शिव परिवारको फेसबुक स्टेटसबाट www.facebook.com/Shiva.Pariyar)
यो सारथीमा सामाजिक संजालमा पोस्ट गरिएका धारणाहरु रक्छौं । यसका लागि हाम्रो फेसबुक पेज www.facebook.com/shitalapati मा लगन गर्न सक्नुहुनेछ ।

नवजनचेतना टेलिफोन नम्बर ०१-४२०१११, ०१-४२०११२, ०१-४२०११३, ०१-४२०११४, ०१-४२०११५, ०१-४२०११६, ०१-४२०११७, ०१-४२०११८, ०१-४२०११९, ०१-४२०१२०, ०१-४२०१२१, ०१-४२०१२२, ०१-४२०१२३, ०१-४२०१२४, ०१-४२०१२५, ०१-४२०१२६, ०१-४२०१२७, ०१-४२०१२८, ०१-४२०१२९, ०१-४२०१३०, ०१-४२०१३१, ०१-४२०१३२, ०१-४२०१३३, ०१-४२०१३४, ०१-४२०१३५, ०१-४२०१३६, ०१-४२०१३७, ०१-४२०१३८, ०१-४२०१३९, ०१-४२०१४०, ०१-४२०१४१, ०१-४२०१४२, ०१-४२०१४३, ०१-४२०१४४, ०१-४२०१४५, ०१-४२०१४६, ०१-४२०१४७, ०१-४२०१४८, ०१-४२०१४९, ०१-४२०१५०, ०१-४२०१५१, ०१-४२०१५२, ०१-४२०१५३, ०१-४२०१५४, ०१-४२०१५५, ०१-४२०१५६, ०१-४२०१५७, ०१-४२०१५८, ०१-४२०१५९, ०१-४२०१६०, ०१-४२०१६१, ०१-४२०१६२, ०१-४२०१६३, ०१-४२०१६४, ०१-४२०१६५, ०१-४२०१६६, ०१-४२०१६७, ०१-४२०१६८, ०१-४२०१६९, ०१-४२०१७०, ०१-४२०१७१, ०१-४२०१७२, ०१-४२०१७३, ०१-४२०१७४, ०१-४२०१७५, ०१-४२०१७६, ०१-४२०१७७, ०१-४२०१७८, ०१-४२०१७९, ०१-४२०१८०, ०१-४२०१८१, ०१-४२०१८२, ०१-४२०१८३, ०१-४२०१८४, ०१-४२०१८५, ०१-४२०१८६, ०१-४२०१८७, ०१-४२०१८८, ०१-४२०१८९, ०१-४२०१९०, ०१-४२०१९१, ०१-४२०१९२, ०१-४२०१९३, ०१-४२०१९४, ०१-४२०१९५, ०१-४२०१९६, ०१-४२०१९७, ०१-४२०१९८, ०१-४२०१९९, ०१-४२०२००, ०१-४२०२०१, ०१-४२०२०२, ०१-४२०२०३, ०१-४२०२०४, ०१-४२०२०५, ०१-४२०२०६, ०१-४२०२०७, ०१-४२०२०८, ०१-४२०२०९, ०१-४२०२१०, ०१-४२०२११, ०१-४२०२१२, ०१-४२०२१३, ०१-४२०२१४, ०१-४२०२१५, ०१-४२०२१६, ०१-४२०२१७, ०१-४२०२१८, ०१-४२०२१९, ०१-४२०२२०, ०१-४२०२२१, ०१-४२०२२२, ०१-४२०२२३, ०१-४२०२२४, ०१-४२०२२५, ०१-४२०२२६, ०१-४२०२२७, ०१-४२०२२८, ०१-४२०२२९, ०१-४२०२३०, ०१-४२०२३१, ०१-४२०२३२, ०१-४२०२३३, ०१-४२०२३४, ०१-४२०२३५, ०१-४२०२३६, ०१-४२०२३७, ०१-४२०२३८, ०१-४२०२३९, ०१-४२०२४०, ०१-४२०२४१, ०१-४२०२४२, ०१-४२०२४३, ०१-४२०२४४, ०१-४२०२४५, ०१-४२०२४६, ०१-४२०२४७, ०१-४२०२४८, ०१-४२०२४९, ०१-४२०२५०, ०१-४२०२५१, ०१-४२०२५२, ०१-४२०२५३, ०१-४२०२५४, ०१-४२०२५५, ०१-४२०२५६, ०१-४२०२५७, ०१-४२०२५८, ०१-४२०२५९, ०१-४२०२६०, ०१-४२०२६१, ०१-४२०२६२, ०१-४२०२६३, ०१-४२०२६४, ०१-४२०२६५, ०१-४२०२६६, ०१-४२०२६७, ०१-४२०२६८, ०१-४२०२६९, ०१-४२०२७०, ०१-४२०२७१, ०१-४२०२७२, ०१-४२०२७३, ०१-४२०२७४, ०१-४२०२७५, ०१-४२०२७६, ०१-४२०२७७, ०१-४२०२७८, ०१-४२०२७९, ०१-४२०२८०, ०१-४२०२८१, ०१-४२०२८२, ०१-४२०२८३, ०१-४२०२८४, ०१-४२०२८५, ०१-४२०२८६, ०१-४२०२८७, ०१-४२०२८८, ०१-४२०२८९, ०१-४२०२९०, ०१-४२०२९१, ०१-४२०२९२, ०१-४२०२९३, ०१-४२०२९४, ०१-४२०२९५, ०१-४२०२९६, ०१-४२०२९७, ०१-४२०२९८, ०१-४२०२९९, ०१-४२०३००, ०१-४२०३०१, ०१-४२०३०२, ०१-४२०३०३, ०१-४२०३०४, ०१-४२०३०५, ०१-४२०३०६, ०१-४२०३०७, ०१-४२०३०८, ०१-४२०३०९, ०१-४२०३१०, ०१-४२०३११, ०१-४२०३१२, ०१-४२०३१३, ०१-४२०३१४, ०१-४२०३१५, ०१-४२०३१६, ०१-४२०३१७, ०१-४२०३१८, ०१-४२०३१९, ०१-४२०३२०, ०१-४२०३२१, ०१-४२०३२२, ०१-४२०३२३, ०१-४२०३२४, ०१-४२०३२५, ०१-४२०३२६, ०१-४२०३२७, ०१-४२०३२८, ०१-४२०३२९, ०१-४२०३३०, ०१-४२०३३१, ०१-४२०३३२, ०१-४२०३३३, ०१-४२०३३४, ०१-४२०३३५, ०१-४२०३३६, ०१-४२०३३७, ०१-४२०३३८, ०१-४२०३३९, ०१-४२०३४०, ०१-४२०३४१, ०१-४२०३४२, ०१-४२०३४३, ०१-४२०३४४, ०१-४२०३४५, ०१-४२०३४६, ०१-४२०३४७, ०१-४२०३४८, ०१-४२०३४९, ०१-४२०३५०, ०१-४२०३५१, ०१-४२०३५२, ०१-४२०३५३, ०१-४२०३५४, ०१-४२०३५५, ०१-४२०३५६, ०१-४२०३५७, ०१-४२०३५८, ०१-४२०३५९, ०१-४२०३६०, ०१-४२०३६१, ०१-४२०३६२, ०१-४२०३६३, ०१-४२०३६४, ०१-४२०३६५, ०१-४२०३६६, ०१-४२०३६७, ०१-४२०३६८, ०१-४२०३६९, ०१-४२०३७०, ०१-४२०३७१, ०१-४२०३७२, ०१-४२०३७३, ०१-४२०३७४, ०१-४२०३७५, ०१-४२०३७६, ०१-४२०३७७, ०१-४२०३७८, ०१-४२०३७९, ०१-४२०३८०, ०१-४२०३८१, ०१-४२०३८२, ०१-४२०३८३, ०१-४२०३८४, ०१-४२०३८५, ०१-४२०३८६, ०१-४२०३८७, ०१-४२०३८८, ०१-४२०३८९, ०१-४२०३९०, ०१-४२०३९१, ०१-४२०३९२, ०१-४२०३९३, ०१-४२०३९४, ०१-४२०३९५, ०१-४२०३९६, ०१-४२०३९७, ०१-४२०३९८, ०१-४२०३९९, ०१-४२०४००, ०१-४२०४०१, ०१-४२०४०२, ०१-४२०४०३, ०१-४२०४०४, ०१-४२०४०५, ०१-४२०४०६, ०१-४२०४०७, ०१-४२०४०८, ०१-४२०४०९, ०१-४२०४१०, ०१-४२०४११, ०१-४२०४१२, ०१-४२०४१३, ०१-४२०४१४, ०१-४२०४१५, ०१-४२०४१६, ०१-४२०४१७, ०१-४२०४१८, ०१-४२०४१९, ०१-४२०४२०, ०१-४२०४२१, ०१-४२०४२२, ०१-४२०४२३, ०१-४२०४२४, ०१-४२०४२५, ०१-४२०४२६, ०१-४२०४२७, ०१-४२०४२८, ०१-४२०४२९, ०१-४२०४३०, ०१-४२०४३१, ०१-४२०४३२, ०१-४२०४३३, ०१-४२०४३४, ०१-४२०४३५, ०१-४२०४३६, ०१-४२०४३७, ०१-४२०४३८, ०१-४२०४३९, ०१-४२०४४०, ०१-४२०४४१, ०१-४२०४४२, ०१-४२०४४३, ०१-४२०४४४, ०१-४२०४४५, ०१-४२०४४६, ०१-४२०४४७, ०१-४२०४४८, ०१-४२०४४९, ०१-४२०४५०, ०१-४२०४५१, ०१-४२०४५२, ०१-४२०४५३, ०१-४२०४५४, ०१-४२०४५५, ०१-४२०४५६, ०१-४२०४५७, ०१-४२०४५८, ०१-४२०४५९, ०१-४२०४६०, ०१-४२०४६१, ०१-४२०४६२, ०१-४२०४६३, ०१-४२०४६४, ०१-४२०४६५, ०१-४२०४६६, ०१-४२०४६७, ०१-४२०४६८, ०१-४२०४६९, ०१-४२०४७०, ०१-४२०४७१, ०१-४२०४७२, ०१-४२०४७३, ०१-४२०४७४, ०१-४२०४७५, ०१-४२०४७६, ०१-४२०४७७, ०१-४२०४७८, ०१-४२०४७९, ०१-४२०४८०, ०१-४२०४८१, ०१-४२०४८२, ०१-४२०४८३, ०१-४२०४८४, ०१-४२०४८५, ०१-४२०४८६, ०१-४२०४८७, ०१-४२०४८८, ०१-४२०४८९, ०१-४२०४९०, ०१-४२०४९१, ०१-४२०४९२, ०१-४२०४९३, ०१-४२०४९४, ०१-४२०४९५, ०१-४२०४९६, ०१-४२०४९७, ०१-४२०४९८, ०१-४२०४९९, ०१-४२०५००, ०१-४२०५०१, ०१-४२०५०२, ०१-४२०५०३, ०१-४२०५०४, ०१-४२०५०५, ०१-४२०५०६, ०१-४२०५०७, ०१-४२०५०८, ०१-४२०५०९, ०१-४२०५१०, ०१-४२०५११, ०१-४२०५१२, ०१-४२०५१३, ०१-४२०५१४, ०१-४२०५१५, ०१-४२०५१६, ०१-४२०५१७, ०१-४२०५१८, ०१-४२०५१९, ०१-४२०५२०, ०१-४२०५२१, ०१-४२०५२२, ०१-४२०५२३, ०१-४२०५२४, ०१-४२०५२५, ०१-४२०५२६, ०१-४२०५२७, ०१-४२०५२८, ०१-४२०५२९, ०१-४२०५३०, ०१-४२०५३१, ०१-४२०५३२, ०१-४२०५३३, ०१-४२०५३४, ०१-४२०५३५, ०१-४२०५३६, ०१-४२०५३७, ०१-४२०५३८, ०१-४२०५३९, ०१-४२०५४०, ०१-४२०५४१, ०१-४२०५४२, ०१-४२०५४३, ०१-४२०५४४, ०१-४२०५४५, ०१-४२०५४६, ०१-४२०५४७, ०१-४२०५४८, ०१-४२०५४९, ०१-४२०५५०, ०१-४२०५५१, ०१-४२०५५२, ०१-४२०५५३, ०१-४२०५५४, ०१-४२०५५५, ०१-४२०५५६, ०१-४२०५५७, ०१-४२०५५८, ०१-४२०५५९, ०१-४२०५६०, ०१-४२०५६१, ०१-४२०५६२, ०१-४२०५६३, ०१-४२०५६४, ०१-४२०५६५, ०१-४२०५६६, ०१-४२०५६७, ०१-४२०५६८, ०१-४२०५६९, ०१-४२०५७०, ०१-४२०५७१, ०१-४२०५७२, ०१-४२०५७३, ०१-४२०५७४, ०१-४२०५७५, ०१-४२०५७६, ०१-४२०५७७, ०१-४२०५७८, ०१-४२०५७९, ०१-४२०५८०, ०१-४२०५८१, ०१-४२०५८२, ०१-४२०५८३, ०१-४२०५८४, ०१-४२०५८५, ०१-४२०५८६, ०१-४२०५८७, ०१-४२०५८८, ०१-४२०५८९, ०१-४२०५९०, ०१-४२०५९१, ०१-४२०५९२, ०१-४२०५९३, ०१-४२०५९४, ०१-४२०५९५, ०१-४२०५९६, ०१-४२०५९७, ०१-४२०५९८, ०१-४२०५९९, ०१-४२०६००, ०१-४२०६०१, ०१-४२०६०२, ०१-४२०६०३, ०१-४२०६०४, ०१-४२०६०५, ०१-४२०६०६, ०१-४२०६०७, ०१-४२०६०८, ०१-४२०६०९, ०१-४२०६१०, ०१-४२०६११, ०१-४२०६१२, ०१-४२०६१३, ०१-४२०६१४, ०१-४२०६१५, ०१-४२०६१६, ०१-४२०६१७, ०१-४२०६१८, ०१-४२०६१९, ०१-४२०६२०, ०१-४२०६२१, ०१-४२०६२२, ०१-४२०६२३, ०१-४२०६२४, ०१-४२०६२५, ०१-४२०६२६, ०१-४२०६२७, ०१-४२०६२८, ०१-४२०६२९, ०१-४२०६३०, ०१-४२०६३१, ०१-४२०६३२, ०१-४२०६३३, ०१-४२०६३४, ०१-४२०६३५, ०१-४२०६३६, ०१-४२०६३७, ०१-४२०६३८, ०१-४२०६३९, ०१-४२०६४०, ०१-४२०६४१, ०१-४२०६४२, ०१-४२०६४३, ०१-४२०६४४, ०१-४२०६४५, ०१-४२०६४६, ०१-४२०६४७, ०१-४२०६४८, ०१-४२०६४९, ०१-४२०६५०, ०१-४२०६५१, ०१-४२०६५२, ०१-४२०६५३, ०१-४२०६५४, ०१-४२०६५५, ०१-४२०६५६, ०१-४२०६५७, ०१-४२०६५८, ०१-४२०६५९, ०१-४२०६६०, ०१-४२०६६१, ०१-४२०६६२, ०१-४२०६६३, ०१-४२०६६४, ०१-४२०६६५, ०१-४२०६६६, ०१-४२०६६७, ०१-४२०६६८, ०१-४२०६६९, ०१-४२०६७०, ०१-४२०६७१, ०१-४२०६७२, ०१-४२०६७३

जगदीश धिमिरे

मान्छेको छाउरो

जसलाई मान्छेको निर्वाचन फर्दथ्यो हो, खसलाई विपरित एउटा तितो खर, कुकुरको सानु छाउरोको प्रभाव, बालको निम्नो जति ठाउँबाट आकाश खुले गर्नु-या... ई... नाँ वा नाँ वा नाँ वा नाँ वा नाँ वा नाँ ई... यो चौकदार दोहोरिन्छ, तेरीरन्छ, चौहोरिन्छ प्रत्येक पटक अरु सन, अऊ तितो, अफ असो भाएर कराउँछो यो आवाज । फिमिलोलाई यो मन पन्द । ठोका बाहिर फिमिलो सक्छमा नाहो आकाश मुनितर जस्वा पनि नै यो आवाज भुमभर उभेको छ, उभेको पछिन्ने लुम्मा फिमिलो छ । तितो होकाभित्र रेस्टुको चिसो छिँडिमा शोताइ छ । फिमिच फिमिलको जोडाले ऊ कस्यो छ । उसका टाउमा भुईँ जति चिसा छन औनाका टुप्पामा ढिन्नी छ । अनि घुडामा एकफिमिलको दुखाइ छ । यो भई फिमिई गयो, त्यो दुखाइ उति बढी हुई गयो । उसलाई पनि एक पटक तितो कुकुरको छाउरो जस्तो पनि कराउन मन लाग्छ । तर सबैजन किनभने ऊ मानिसको छिन्ने हो र ऊ होकाभित्र छ । त्यसैले फिमिलोलाई त्यो कुकुरको छाउरोको आवाज तितो लाग्छ । ठोका कोभिभिन्, छाउरो पन पसोस, अफाल्ना सुनु, उसलाई पनि तातो, अफाल्ना पनि तातो, ऊ सोच्छ । निचार बेसो हो, ऊ निचारप्रति निचार गर्छ । तर ऊ कोसोसो उठ्दैन । दुस्ता बेज जोडेर सुतेको छ । बासको तातोले अहुरा र छाती, काँधीको तातोले हई हक्केला ताकाका छुप । ती जम्मी सरेसरेछा ताकाको खोलो उल्टो पर् । ताला हाँसमा हुन्छन् । झई, ऊसँग त्यति जंगर छैन । छाउरो अरु तीव्रताबाट उल्टो उसको छातीमा नअटाएको तितो । रेस्टु बाइ बजे बालो भयो होला । तितो उ जस्ता मसिना भुरा केटाहरु तितो लाटा कुकुरहसै गाय । तितीहरु कुकुरहकै हेरामा कुकुरहसै सुत्छन् । कुकुरको छुसछुसको, जसले एक मौज्जा अगाडि मात्रै एउटी र... सँग बिहारा गरेको छ । अतः किनकोने ठोका खलः त्यस र... नै लिपर्छ । य सही होला ऊ रेस्टुमा सुत्ने गर्छ, एबसै । काठमाडौंमा उसको पोहोचको यो दोस्रो अनुभव हो । पोहोचको छिट्टै उसले पन र जूलीसँग सरेर बितायो । पन एउटा फ्रन्च तितो र जूनी एउटी खर सिपिनी । उसको पहाडमा सति बिछा छुटा हुँदैनथ्यो । पोहोच दशैँ ताक छ यहाँ सक्कमा सुतेर बिताउँथ्यो तैपनि यस्तो जाडो लाटा लागेको । कुकुरको छाउरो किन त्यसरी करारको है ? भोलि बिहानसम्म पकै मई ब्याउरो किन होला कोभिभिन्ने हो र ? (अब छाउरो धेरै चोँट च्याइ च्याइ नगरेर पारे चोँट चोँट धेरै लामु समयसम्म र जोडगर्छ बर्वा... ई... बर्वाबा... ई... गर्न लागेको छिन् ।) घटाउत भारदा ऊ मार्ग हात र खुने मुसु मात्रै बोक्ने आफ्ना नुखाना सवार एएर गर्छथ्यो किन, मुलगाउँ मुलगाउँ । उसलाई थाहा थियो, सुनिरा को थियो, पहेलेको तितोहरु नेपाललाई काठमाडौं पनि भन्छन्, खुबै खाएर गइन् । अतः उसले 'तित सहर नेपाल' जाने मूवाडो समायो । उसले सुखिलेखलाई 'नेपाल' भनी ठाण्यो, बालेलाई 'नेपाल' भनी ठाण्यो, डिमिलाई 'नेपाल' भनी ठाण्यो । नयाँखड आइ पुगेपछि थापि सक्नेकी 'नेपाल' आउँनै छ भनि ठाण्यो ।

मुनिवर्ष आश्रमपुरा छ दुई दिवको भोजो धियो प एउटा होटेलाभा भोजा माइन बाल्यो, भोजिले फलटरेको भोजा उसने काम गरेको अठारी होटेल हो । बीचमा छ महिना जति डाकै थियो । दुई महिना मान्ने सके सके अपनायो । वसन्तपुरको पेटीमा सुन्यो । हिप्पी वा टुरिस्ट देखेकोथु सके पाया जस्तै उन जना हल फैसाएर चिड्न लाग्यो- 'नो मामा नो पापा नयिड टु इट हीर' : फ्लज 'नो लार्ड्स नुनो सके भुलाइल कब्जे थियो, कसले सिक्काईएकीको, सायद कुनै हिप्पिले, जुन आफू पनि मागेर हिँड्थ्यो र बेसोमोकोमा तिहारू सके त्यही सार्दी तन्दथ्यो । किनले अरु सकेलाई हेरिदु । सुने बेलासा उसले आफूनार्इ राबके तताएको थियो । ताँचा चर्सको घुवालि, विहानदेखि सलिकहेका हिरटोको शताब्दि काम लिखका चार-पाँच ओटा दमचुलीको भञ्जले, माथ्येको भीरले पल पलको केही ताते थियो । सुने बेलासा उसले जसो मसकेका गुला निधारिपथार पोर एउटीमा बन्याएर भुञ्जे चम्क्योको थियो र हलतुङ्ग सके तताएको थियो । त्यही रथकोमा छ दुई-तीन घण्टासम्म निदायो पनि तर अँकिले ब्योके छ । ... सायद थुई । उसले यो निश्चो गर्न सकेको छैन, छ निहाएको छ वा थ्यूँकै छ । विहान सात बजे मासिक ओठोछु । त्यति बेलासकै जुति बाइ-एक बजे मात्रै कामको रोजा कोचमा ओर्लन्छ । दिउँसो ग्राहकोमा मिड अलि कानी हुन्छ र त्यस बेला मासिकको, सानी बेराहलको, कुकुरको अलि छुनेर उतरासम्म पडन्छ । अलि, कहिल्यै थायान-जले सुन पाएको निदा, गडो र अलसको बोभले गर्दा जति जकाय पनि जाति थियो भए पनि उ राम्रै थ्यूँकोको छैन । तर उ छात्रोको कोको तितो सार खोज्यो सुनिरेछु र विषोभनिरेछु । होका खोलेर त्यसमाई भित्र हुनु कि नहुनु ? दोधारमा छ उसमाई यहाइ, निद्रा र अलसमाइ पनि र थ्यूँकासले जित्नेछु भयार, सिरानमुनिबाट उसने एउटा चरेत भएको उतरने फिन्छ, जुन आफू दिउँसी उसमाई बयायो भनि र थ्यूँकासले दिगिनीले दिथी थिई । सल्लाएर सुईसुनि कान्छे थियो । पल यो डेरिदमा, नोभेम्बरी फेरि आउछु भनेर आएको छ, किमसम भइसको, तर आएको । पर्सनो दोली भएछु छ पलसयी सुन लाग्यो । पलसयी खान । पलसयी दुन । पलले उसमाई बालगिरीको होउदमा बाइबिबरे दुलाउन पनि सकेको थियो । पल नार्इ सुन्थ्यो । मागेर हिँड्ने ताका गाँडा खान, चरेत खान । पलसयी सलिकी सिकेको छ । पल भय्यो- " म तँताई माया गर्छु । " किस्लेलाई पल पलको माया लाग्छ । पल यो डेरिदमा, यो चिसोमा उ पलको अंगलोमा सुन लाग्छ । पल आउन, न जुनी न आई । जूनी त नेपालमा थिई, साधीरूख्यो टैङ्कमा पलको पानी

अन्तर्गत साथीसह पीटर, किकरी, ओम, मेडलिन वगैरे फॉर्क सँके । ऊमारो सोझा खेरि 'हू नोब ?' भन्नुन् । चस्को ठिक अर्थ किनले बुझ्न सकेको छैन । जूलीमा पनि उसलाई भनिँतो आँपु कोठाआमा सुताएका छु, आफूसँगै रह त जूनी नाई सुतिदन् । एक दिन मध्यरातमा कुनै कानाबाट आँपु गपुछुन्नु जूलीले सुनाइसकाल निकालि दिस्की थिई । उ त्यही चुरोटसँग जोडेर चरेस भरेको अर्को चुरो सँ सल्ज्याछु । चरेको माले उसको टाउको घुमाएन थाल्छु । उसलाई डाख्छु, उ आफ्नु ओझ्यानाबाट केही चुराफिई छु । गहिँर छात्रो कराउँछु । जूलीमा भनिँतो थिई- 'चरेसो लोकौँ बासो पुट्छाछु, धारी रूपी नढमा बल्ल पाउँछु, यो उसले अरुहँचो वस्तु मागेर जानेको । उसले जान्ने अँखी त 'यस' र 'नो' अनि अनि अनि तस्मादुक्कन भैँछ । सोच्यो, उ तस्मादुक्कन भैँछ छु, छात्रो र्दै छु । उसले आफ्नी आमा सम्झ्यो, जूनी पनि उसलाई बता काता आमा बेस्ती थाल्छी । उसलाई आफ्नामा टोली पनि । एक जोर दोचा खिनिदिस्की । चुरो, उ चस्को अर्को बावुका बेसीमा चरेको थियो, जन्मेकै यी बावु खेको र पँचिस सालमा आमा पाँचन गएपछि फड्केको बाबुको फुट्टाङ बाबुको बेसीमा दसैँको चरेको घर छोडेर बागेको थियो । चरेको सुत्मा उ फड्केको बाबुको जूँधा सफिन्छन् । पन्नामा उसलाई फड्केको बाबु देखेन्... अब सार्चै उ केही सम्झन सक्दैन... सार्चै सार्चै जाँँछु छु क्यान्... उ चुरेकोको वुवाँ निद्वै जान्छ... उ त्यो कुकुरको छात्रोको थिँतो आवाज सुन्न छाड्छु (वर्षा थो थो छात्रो र एक बेसी र्दै हुन्छ)... ओम शीताङ्गलाई बिर्सन्... भोलि बिहान सार बेनेसिँ मेलाओ भनिँतो पनै बचनलाई बिर्सन्... सार बजे पाँचो दुइटा फाफोटो र एक कप पिप्पाको ब्रेकफास्टलाई बिर्सन्... मीठाना मरेपछि नगर पाउने रु. दसलाई बिर्सन्...। र भोलि मालिको गाँजाको गन्ध पायो अर्थात् उसले गाँजा चरेस खान्छु भन्ने बाधा पायो भने त्यस रेप्टुडिया पाकेको कलम छात्रो निस्कन्नु पनै भन्ने बिस्वद्वि, किनभने उसले र्दैथि अपराधको एउट त्यस हरेक रेप्टुडिया निकालि मारेको हो । टुटो राम्रोसँग भिनाएर फ्याँकदिन्छ, उ उटो दुटो फ्याँकन फड्काएको हात फाँकन उनले निष्पत्तीमा हुँईन चरेसको मालेने पाँद । उसको जिग्रामा चरेसको थिँतो तिक्तो स्वद आउने र्हेको हुन्छ । घाँटी चरेसको हुन्छ... भोलि दिउँसो देख्छु, [बोरो राति र्हे कुकुरको छात्रो आमाको लाम्छा चूँदै थियो । यस दुइवैले उसलाई भरेको लागि चरेसदार चुरोटको बोहो गरिरिन्छ सफासिदियो, आमा होइन ।

-साहित्यिक इडा क

-साहित्यपोष्ट इटकम

नमस्कार यो धैरे प्रवर्तित
अनि हस्वहस्त प्रयोग होय शब्द हो । यसका यथार्थका रूपमा नमाने, दर्शन
जन्मेपार, अभिवादन, लाल ललाम आदि
शब्दहरू उपयोग, प्रचलनमा रहेका
छन् । उर्बुक्त हस्वहस्वका आगमि
विशेषता छन् । प्रस्तुत लेखमा नमस्कारको
शब्दको मात्र शैक्षिक शिक्षा-विद्यार्थी
केन्द्रित । र रानीरिक्त अर्थहरू आगमि
जमकाँ गरिएको छ । यसमा पनि दृष्टाण्ठ
भन्दा अदृष्टाण्ठलाई र अभिवाण्ठ भन्दा
व्यव्थाण्ठको कोट्याण्ठ छोपीएको छ ।
यो लेखको नितान्त आत्मपरक हेराइ
हो । नमस्कारका अर्थहरूलाई यप्रकारका
नितन सङ्कित - १.शैक्षिक अभिवा
नमस्कार शब्द मात्र होइन वाक्य पनि
हो । उर्देश्य र विषये नमरको अर्थ
कर्ता, कर्म, क्रिया नमरको पदलाई कवर
वाक्य भनिन्छ । भन्नुहोला, तर बगिन्छ
मजाले बगिन्छ। किनभने उर्देश्य र
विषये यसका गर्भमै छन् । कसैले
नमस्कार भन्ने बितित नमस्कार थाणे
व्यक्तिने स्वतः कुरा बुझ्छ । किन
कर्ता, कर्म, क्रिये नलगाई नमस्कार
गरिस् ? भनेन र नलगाईदर्शन न
नमस्कारको सामान्य शाब्दिक अर्थ
अभिवादन हो । र यसभन्दा बढी अर
पनि होत तर स्थान, समय, परिस्थिति
अनुसार यसका विविध अर्थ हुन्छ ।
समान्त्र । यसका कायिक, वाचिक र
मात्रांसिक अर्थहरू सामाजिक र
पारिस्थितिक हुन्छन् । नमस्कारको
एउटा छिडुती विशालयो हो । अर्थगत
रूपमा यथार्थिक तत्तर र निम्न माध्यमि
तहका विद्यार्थीहरको नमस्कार
अभिवादनक हुन्छ भने माध्यमिभ
तहभन्दा माथि यसको अर्थ अभिवादन
र व्यवजनातमक दुवै हुन्छ, तर
तुनेकातक रूपमा व्यवजनातमक र
तुनेको नमस्कारको प्रयोग अव्यथि
मात्रामा भएको पाइन्छ । सबै विद्यार्थी
चाँहिँ होइन अधिकांश विद्यार्थीहरू
तनका अभिवादनकहरू परीक्षा स
हुनुभन्दा केही दिन अघिदेखि दिनमा
जतिपल्ट भैयो त्यतिपल्ट लागो भ
भन्दन न म म का ई तर
पठ्छन् । यो नमस्कारको अर्थ लुक्छ
खालका विद्यार्थी र तिनका
अभिवादनको हो । अब यहाँ नमस्कार
को अर्थ अभिवादन नभए विद्यार्थी पास
गराइन्छन् भन्ने लागेको छ । परीक्षा
भएको केही दिनपछि तिला प्रकाशित
हुन्छ, त्यसपछि दुई पडाने प्रकाशित
महाको फसाद । फेल हुने विद्यार्थी
तनका अभिवादनकहरूबाट पाएको
नमस्कार शिक्षाले पसात प्रशिक्षण
लगाएर फिर्ता गर्नुपर्छ । अफ फेल
हुनुको मद्द्द, मुद्दे, झ्याले, छोपीदेखि
आदि सङ्कलन कुराको अर्थ नमस्कार
भने भने त्यो भन्न खतरा हो । यसको
अर्थ खबरदारी !!! अब त मास्टरहरूलाई
खतरा छ भने हुन्छ । यही वंशका
छात्राहरूले गरेको नमस्कारको अर्थ अबै
होला । उनिहरूको नमस्कारबाट मज्जा
होला । तयो किटिया पाए । मास्टर मास्टर
मुणे मोरा !!! भन्ने अर्थ ध्वजित हुन्छ
यति मात्र कही हो र । पास हुने
विद्यार्थी र अभिवाक नितन नमस्कार
गर्नुपर्छ भने र अर्कापटि फेल हुने
हिड्छन् । कयं जन्कोटो भइहाल्थो
भने पनि नमस्कारमै भन्छन् आरोही
स्वरमा । आरोही स्वरमा नमस्कार
गर्नुको अर्थ अं हामी आफै पास भएका
होला, यहाँ हुनरले पै पास गराइएको
होला । पै पास हुन्छ । सबै विद्यार्थी
यही कुरा लाग्नु हुन्छ भने छैन । पास
होने होय या फेल हुने कुनैको विद्यार्थी
त सरेरौ हामी हुन्छ । यस किस्मिक
विद्यार्थीको नमस्कारमा कुनै किस्मिक
पुर्वाङ्गी अर्थ ध्वजित हुएको पाइदैन
प्रामथिक र निम्नमाध्यमि तहको

उद्देश्य व विधेय नभएको अथवा कर्ता, कर्म, क्रिया नभएको पदलाई कसरी वाक्य भनिन्छ ? भन्नुहोला, तर बनिन्छ, मजाले बनिन्छ किनभने उद्देश्य व विधेय यसका गर्भमै छन् । कसैले नमस्कार भन्ने बित्तिकै नमस्कार थाप्ने व्यक्तिले स्वतः कुरा बुझ्छ । किन कर्ता, कर्म, क्रिया नलगाई नमस्कार गरिस् ? भनेर रिसाउँदैनै । नमस्कारको सामान्य शाब्दिक अर्थ अभिवादन हो र यसमद्दा बढी अरु पनि हो तर स्थान, समय, परिस्थिति अनुसार यसका विविध अर्थ हुन सक्छन् । यसका कायिक, वाचिक र मानसिक अर्थहरू सामयिक व पारिस्थितिक हुन्छन् । नमस्कार को एउटा ठिकैटो विद्यालय हो ।

विषाचीहल्के नमस्कार निश्चल एव
हृदय हलुच हनुच भवत कु मयिथ न उल्लेख
भद्रकेशेहो हउ तापनि मेरे एउटा साय
पूर्वानुभवले सो निश्चलताको पुष्टि गर्ने
हउ । आभरणा २८/३५२७ अर्थको
कुरा हो, त्यसबेला शरीरको कनकाई
उच्च भावि, कनकाई तिमावि थियो ।
प्र अ म स्वयम् भवति । सुशरा बजामा
२/४ पात्र माथ एिण । बजार परिभम
कावा जल एिण । त्यसबेला सो
जङ्गलले चपीको काम पनि गरेको
थियो । कुनै एक विहानको घटना हो
सधैरै म हिंसा बन्त जलण गर र आइस
पानीको लोहोटा खाबेर के मेसेको भा
एिण, नमस्कारको मसिनो आवाज आयो
कानमा । त्यसो ब्रह्मचरिण कले,
कहाँ, कसलाई नमस्कार गरेको भना
आइरहे । म हलुक परे । भोजको
घरौटा बजेअखि गरी लागताम
नमस्कारको आवाज आइरहेको थियो ।
आफ्नो दाहिनेतिर हेरे । कोही थिएन,
आइस हेरे । कोही थिएन, देखिनेतिर
कोही थिएन । ए बाबा कसले यसरी
नमस्कार गर्दथे भन्ने सो पछिउ म पुठो
फर्काएर हेरे । त सात कायामा मठो
आने विषाची हिन्दुको सार्क अत्यन्तमा
उमिएर दुवै हात जोडेर मेरो दयावी
अस्थानाई अभिवादन गर्दै रहे ।
सातापुलो उड्यो । उरले होइन,
अर्को केने हो केने । हिंसाको आवाज
दिवा बन्दत्यो, फर्क्यो । अनि
जन्मघटतिर । मैले त्यस निर्दो
विषाचीको नमस्कार नफर्काइबन्त कुलम
ठिके । त्यो मेरो विवशता थियावै तर
निर्देवकसमय विवशता होई जाइन्त
नमस्कारको आवाज आइरहेको थियो
तापनि नमस्कार फर्काउन सकेकोभन्ना
पुछ्छु तो भो हाके मेरो हउ उपाय
थियो । त्यसको मोलिपलन म विद्यालय
जान सकि, विद्या खिण र सोही दिन
जलामा डाडल खने, फिकाले बाँके
बैलुका दुबुकसे अघिछ्ने दिने बारी
कामसमेत बहिएर एकैठोटि पुरा गरे
वास्तविक विषाचीको नमस्कार कतिम
शक्तिशाली होई रहेछ नभने कुरा
अनुमान मात्र सकिन्छ । २. रात्रीनिवि
अर्थ- नेताले जनालाई गर्ने नमस्कार
र जनाले नेतालाई गर्ने नमस्कार
पनि अर्थात्तलिक भिन्नता रहेको हुन्छ
विशेष गरी भोट मार्गे नेताहो हुन्छ
हनुवाथि प्रत्येक भोटदाताका घघरामा
नमस्कार भन्दै हिँड्छन् । सै औला
जोडेर । स औला जोडेर नमस्कार
भने पनि आउने । किसिमका कला
हुन्छन् । मेरो एकजना अभिभ मित्र
नमस्कारका ठाउँमा नारायण नारायण
भन्नुहुन्छ सधै । हामी त्यसको
बुझेर नमस्कार भन्दौ । उराले
नाइटाटाई बीच पाएर हुँदा हात जोडेर
पनि त्यसको गरेअ नमस्कार नै हुन्छ
तर होउ भन्ने लागेले दल औला जोडेर
गरेको नमस्कार र मेरो भिन्न दल औला
जोडेर गरेको नमस्कारमा आकाश र
पालाको फरक छ । निर्गमटी न भए

पुई हात निधारयाथि राखी नमस्कार ॥
भन्न थालेपछि एता एकोहोरो हुँदा
रहेछु ॥ यो दुइया सतर्न लयाक
हुन्छ ॥ एकपटक एकजना निक्कै नाम
चलेका तेताले भोट मान्ने क्रममा यो
मातासँग पिरीती गास्ती गरेका
शिववाहनलाई पनि एक नमस्कार
ठोकेछु ॥ आफ्नो नाम मतदाता
सूचीमा नभए पनि भोट मायायो भनेर हो
या अन्य कुनै कारणबाट हो शिववाहनले
गौमालालाई यसो कोटयाएर आकाशोपर
हेरी एक खिक्का ठोकेछु ॥ यसै छ
नेताको नमस्कार गराउ ॥ नेताले गरेको
नमस्कारको वातात्तिक अर्थ मतदातालाई
त्यतिबेरा थाहा नभए पनि माथि गएर
मन्त्री भइसकेपछि थाहा हुन्छ ॥ उनीहरू
आटा टाउकामा हात राखेर तेताले
गरेको नमस्कारको यस किसिमको
वर्णनक भन्थी अर्थ थाहा पाउनुहु - न
- नमस्कार, म - मलाई भोट दिएर
माथि पठाउनु भयो भने, स - सते,
गाईको मुत खागे होला, का -
काठमाडौंमा लसी बाखीको कार चढेर,
र - राइको डिक्कुटी रित्ताएर भए पनि
तपईहरूको चिन्ले सेवा गर्छु ॥ उपयुक्त
माथि का अतिरिक्त अर्थ भए पनि धेरै
व्यञ्जनात्मक अर्थ हुन सक्छु ॥
नेताजीका नमस्कारमा ॥ भोट जितेर
मन्त्री भएपछि हिउँदमा धुले पुल र
बर्खामा हिस्ले पुल बनाइदने प्रस्तावलाई
पनि नमस्कारकै अर्थमा लिन सकिन्छ ॥
यी त भए भोट हुनुभन्दा अधिक मरिणाका
नमस्कारका अर्थ ॥ भोट जितेपछि र
मन्त्री भएपछि नमस्कार गरे खोले आउँछ
मतदाताको ॥ निस्कार निहिँत मतदाताले
भन्थी फदयेपछि गरेको नमस्कार खोलाको
पति हुन्छ ॥ मन्त्री-बाइदोर र
मन्त्राध्यक्षिय नमस्कार हुन्छ पाउँदा भने
काराभन्त्र नमस्कार सुनिँदैन ॥
नेता/मन्त्रीले जनताको नमस्कार
फर्काइहाले भने पनि त्यस नमस्कारको
अर्थ हसो हुन्छ - न नमस्कार गर्दा
होला, म- म, मेरो पफिबार र मेरा
चन्चेसमेत, म- मसिँजि कार, मन्त्री
बाइदोर, स- सिंहदरबारभित्र बस्यौला,
का- कान पड्केको सुनिन भनि, र- रतनो
र दिनागो पनि एकजो ॥ नेताले
गरेको नमस्कारमा वर्णानुरात्मक अर्थ
मान्न नलगेर शब्दवाक्यात्मक अर्थ पनि
लान सक्छु विधायी र अभिभावकले
गरेको नमस्कारमा जत्ती ॥ कुनैले नेता
वा मन्त्रीले मात्र अभर पर्दा नमस्कार
फर्काउँछु भनेर यो नमस्कारको
उच्चारण उठ्छ अनुतामान मरिएको
हुन्छ ॥ यस किसिमबाट मरिएको
नमस्कारको छनपाथि हुन्छ - हामीले
भोट दिएर जिताएका थियौ, अब हाम्रो
खेलावाँड सहयोग गर्नुपर्ने भनेर ससयोग
मान्न आएका हो भने जुन बाटो आएका
थियौ खुस्केक त्यही बाटो लान ॥ अत्र
मेरो बाँड गालेले मुटुएएर चारनयन्याइ
कडाँडिन्छ, थाहा छ ? अब त ससयोगको
कुप सिक् ॥ आफूलाई त पुरया छैन ॥

— नमस्कारले साहित्य उड्कन

! -समकालिन साहित्य

आज विश्व दृष्टि दिवस मनाइँदै

विश्व
दृष्टि दिवस

पाल्पा, असोज २१/आज विश्व दृष्टि दिवस विभिन्न कार्यक्रम गरी मनाइँदै छ । उपचार तथा रोकथाम गर्न सकिने अन्धोपनका समस्या र समाधानबारे विश्वभर चेतना फैलाउने उद्देश्यले आज विश्वभर यो दिवस मनाइँदैछ । नेपालमा पनि यो दिवस मनाउन लागिएका हो ।

दिवसमा विश्वभरिका विभिन्न संघ-संस्थाले सरकार, संस्था र व्यक्तिलाई विश्वव्यापी रूपमा परिचित्ता अन्धोपन निवारण कार्यक्रममा सहकार्य गर्न प्रोत्साहित गरेको छ । विगत तीन दशकदेखि नेपालको आँखा स्वास्थ्य सेवामा गैरसरकारी संस्थाहरूको सहभागिताले

यस क्षेत्रको प्रगती तुलनात्मक रूपमा अग्रिम पंक्तिमा छ । यहाँ, प्राथमिक आँखा उपचार सेवालाई ग्रामीण समुदायसम्म अग्र प्रभावकारी बनाउन सकिनेछे छैन । दिवसका अवसरमा आँखाको नियमित परीक्षण, दृष्टि कमजोर हुन नदिन अपनाउनुपर्ने सावधानी तथा आँखासम्बन्धी रोगको समयमै उपचार गर्नुपर्ने विषयमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम आयोजना गरिँदै आएका छन् । दृष्टिसम्बन्धी समस्या भएका व्यक्तिहरूले समयमै आँखाको परीक्षण र उपचार गराउनुपर्ने चिकित्सकहरूले बताएका छन् । लामो समयसम्म मोबाइल, कम्प्युटर तथा अन्य विद्युतीय उपकरणको प्रयोग

गर्दा आँखामा असर पर्न सक्ने भएकाले आवश्यक सावधानी अपनाउन पनि स्वास्थ्यकर्मीले सुझाव दिएका छन् । यस अवसरमा विभिन्न स्वास्थ्य संस्था तथा संघसंस्थाले निःशुल्क वा सहूलियतमा आँखा परीक्षण, जनचेतनामूलक कार्यक्रम, अन्तर्क्रिया तथा स्वास्थ्यसम्बन्धी जानकारी प्रदान गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गरिरहेका छन् । विश्व दृष्टि दिवसले अन्धोपन तथा दृष्टिविहीनताको जोखिम न्यूनीकरण गर्दै सबैका लागि आँखाको स्वास्थ्यमा पहुँच सुनिश्चित गर्नुपर्ने आवश्यकताबारे सबैत गराउने विश्वास गरिएको छ ।

बाँदर धपाउन हेरालु...

...वडा कार्यालयले साउन-भदौका लागि बाँदर लाग्ने वडाको धेरैनी-मेयालपानी क्षेत्रमा नौ जना हेरालु राखेर मकै खेती रोख्नेछे भन्ने भएको छ । ख्याहाको धेरैनी-मेयालपानी, रातामाटा-कोटफेरालगायतका क्षेत्रमा छ जना र जोभीथुम क्षेत्रमा तीन जना गरी नौ जना हेरालु राखेर बाँदर धपाउने काम गरिएको छ । बाँदर हेरालु विहान ५ बजेदेखि राति ८ बजेसम्म निरन्तर कृषकको मकैबारी क्षेत्रमा खटिँदै आएका छन् । बाँदर हेरालुलाई गुलेनी, नक्कली बन्दुक, गोला-बाख्खलगायतका सामग्री उपलब्ध गराइएको छ । दिनको समयमा हेरालुले बारीमा आउने बाँदर धपाउने गरेका छन् भने बारी वरिपरि काँडेताको जाली लगाएर रातको

समयमा बाँदर, दुम्सी, मृग, घोरलगायतका वन्यजन्तुलाई बालीमा प्रवेश गर्न रोक्ने प्रयास गरिएको स्थानीय रामप्रसाद न्यौपानेले बताए । बाली जोगाउन निरन्तर निगरानी गर्नुपर्ने अवस्थाबाट मुक्त भएपछि किसान मकै खेतीप्रति थप उत्साहित भएको उनको भनाइ छ । जङ्गली जनावरबाट किसानले लगाएको बाली जोगाउन नसक्दा खेतीयोग्य जमिन बाँकिरहने र गाउँबाट बसाइँसराइ बढ्ने जोखिम बढेपछि वडाबाट बजेट विनियोजन गरेर हेरालु र काँडेता लगाउने कार्यक्रम नयाइएको वडाध्यक्ष चिरञ्जीवी पोखरेलले बताए । "स्थानीय किसानको मागअनुसार बाँदर र बाँदल लाग्ने ठाउँहरूमा हेरालु र

जालीको व्यवस्था गरेका छौं," उनले भने । चालु आर्थिक वर्षमा थप ४०० मिटर क्षेत्रमा काँडेता जालीको बजेट विनियोजन गरिएको वडाध्यक्ष पोखरेलले बताए । वडा कार्यालयले गत वर्षमात्र नमुनाका रूपमा जङ्गली जनावरले अत्यधिक दुःख दिने स्थानमा काँडेता जाली लगाएको थियो । जसले गर्दा बाँदर जालीमा चढ्नसक्ने कठिनाइ हुने र रातिमा आउने बाँदर, दुम्सी, मृग, घोरल र खरायोजस्ता जनावरको प्रवेश नियन्त्रणमा आएको थियो । जङ्गली जनावरको समस्या ख्याहाको मात्रै होइन । पाल्पासहित पहाडी जिल्लाका धेरै गाउँमा बाँदर, बाँदल, दुम्सी, मृगलगायतका वन्यजन्तुले किसानलाई हैरान पार्दै आएका छन् ।

सवारी दुर्घटनामा तीन...

...यसैगरी, मकवानपुरकै भीमफेदी गाउँपालिका-६ धानगोथामस्थित सडकमा गाडीको ठक्करबाट मोटरसाइकल चालकको मृत्यु भएको छ । मंगलबार दिउँसो बा.१२ च ४१६४ नम्बरको गाडीले बा.प्र.०२-०१८ प ०४५९

नम्बरको मोटरसाइकललाई ठक्कर दिँदा हेटीडा उपमहानगरपालिका-५ बस्ने २५ वर्षीय महेश्वर धिमिरे खत्री गम्भीर घाइते भएका थिए । घाइते खत्रीको हेटीडा अस्पतालमा उपचारका क्रममा मृत्यु

भएको प्रहरीले जनाएको छ । दुर्घटनामा संलग्न गाडी चालकलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ । तीनवटै दुर्घटनाका सम्बन्धमा प्रहरीले आवश्यक अनुसन्धान गरिरहेको जनाएको छ ।

खेलकुद समाचार

बिदाइ खेलमा अर्जेन्टिना विजयी

काठमाडौं, असोज २१/विश्व फुटबलमा लियोनल मेसी युगको अन्त्य भएको छ । बुधबार राष्ट्रिय टोलीबाट व्युनर्स अयर्समा मेसीले अन्तिम खेल खेले । उनले २१ वर्षको राष्ट्रिय टोलीको यात्रा बेनिनसँगको मैत्रीपूर्ण खेलबाट अन्त्य गरेका हुन् । मेसीको बिदाई खेलमा अर्जेन्टिनाले बेनिनलाई ३-० ले पराजित गरेको छ । बुधबार बिहान भएको खेलमा उनले गोल गरे । मेसीले पेनाल्टीमाफ्ट ७औँ भिनेटमा गोल गरेका हुन् ।

अर्जेन्टिनाका लागि यो उनको १ सय २६औँ गोल रह्यो । बुधबारका थप दुई गोलमा पनि उनको भूमिका महत्त्वपूर्ण रह्यो । निकोलस ओटमेन्डीले ४८औँ भिनेटमा र निको पाजले ६१औँ भिनेटमा गोल गरेका थिए । मेसीले यसअघि नै अन्तर्राष्ट्रिय फुटबलबाट सन्यास लिने घोषणा गरेका थिए । विश्वकप फुटबल सन् २०२६ को फाइनल उनको औपचारिक अन्तिम खेल रह्यो । फाइनलमा अर्जेन्टिना स्पेनसँग १ गोलले पराजित भएको थियो । सन् २०२२ मा कतारमा भएको विश्वकप फुटबलमा उनकै कप्तानीमा अर्जेन्टिनाले सन् १९८६ पछि उपाधि जितेको थियो । अर्जेन्टिनाको जसो लगाएर सबैभन्दा धेरै पटक मैदानमा उत्रने र सबैभन्दा धेरै गोल गर्ने कीर्तिमान बनाएका मेसीलाई आफ्नो २०८औँ खेल खेल्ने क्रममा उनका समर्थकहरूले भावपूर्ण बिदाइ गरेका छन् ।

वर्गिकृत डिस्प्ले

१४५ सडकमा मात्र

वर्गिकृत

डस्प्लेमा

विज्ञापन

दिनुहोस्

व्यवसाय

बढाउनुहोस् ।

सम्पर्क: ०७५-५२०६०१

अर्थ/कॉर्पोरेट समाचार

शेयर बजार घट्यो, कारोबार रकम बढ्यो

पाल्पा, असोज २१/सेयर कारोबार साताको तेस्रो दिन बुधबार नेप्से परिसूचक नकारात्मक भएर बन्द भएको छ । नेप्से परिसूचक ६ दशमलव ३८ अंकले घटेर २५७२ दशमलव ३४ विन्दुमा झरेको हो ।

अधिनो दिन मंगलबार नेप्से परिसूचक ११ दशमलव ९६ अंकले बढेर २५७८ दशमलव ७३ विन्दुमा उक्लिएको थियो । सो दिन ३ अर्ब १३ करोड मूल्य बराबरको शेयर कारोबार भएको थियो । नेप्से परिसूचक घटेपनि कारोबार रकम भने मंगलबारको तुलनामा सुधार आएको छ । यसदिन ३५९ वटा स्टिक्मा १ करोड ३ लाख ६८८ कित्ता शेयर ३ अर्ब ७४ करोड ८० लाख ८० हजार ३०३ रुपैयाँमा खरिदबिक्री भए । नेप्से घटेसँगै कुनै पनि

कम्पनीको शेयर सकारात्मक सर्किट नेभल्मा कारोबार हुन सकेन । घलेस्वी हाइड्रोपावर एनआईसी एसिया ब्यालेन्स फण्डको शेयर ५ प्रतिशतले बढ्यो । कारोबार रकमका आधारमा घलेस्वी हाइड्रोपावर शीर्ष स्थानमा रह्यो । सो हाइड्रोपावरले ३२ करोड मूल्य बराबरको कारोबार गर्यो । रिलायन्स स्प्रिन्ग्स मिल्सले २९ करोडको शेयर कारोबार गर्दा पिपुल्स हाइड्रोपावर र लिबर्टी इन्जिनले १६-१६ करोड र सानिमा मिडल तमोर हाइड्रोपावरले १३ करोडको शेयर कारोबार गरे । कारोबारमा आएकामध्ये १०० वटा स्टिक्को मूल्य बढ्दा १६७ वटाको घट्यो । १२ वटा स्टिक्को मूल्य भने स्थिर रह्यो । बैकिङ समूहको उपसूचककाबारे अन्य बाँकी समूहको उपसूचक नकारात्मक देखिए ।

दुई नामधर जन्ममिति फरक परेता पनि त्यहि छट्टै भएको सुचना

सर्वसाधारणमा यो सुचना सुचित गरिन्छ कि पात्या जिल्ला साविक बराहदी गा.वि.स.-३ अर्चले, हाल तालसेन नगरपालिका-५ निवासी भारतिय भू.प.नैतिक नं.५८४११७१ H का H/Nb/Sub गंगा बहादुर कार्की (ना.प्र.मा गंगा बहादुर कार्की) को श्रीमतिको नाम सितोरेल र पेल्लन पछामा शान्ती देवी र जन्म मिति सन् १९६० मार्च १ (वि.सं.२०१६/११/१८) र नेपाली नामरिक्त प्रमाणपत्रमा शान्ती देवी कार्की, जन्म मिति वि.सं. २०१२/०१/१० (सन् १९४५ अप्रिल २३) उल्लेख भएको र निजको पतिको भारतीय पेल्लन अभिलेखमा फरक-फरक नामधर, जन्ममिति भएपनि उपरोक्त व्यक्ति एउटै हो भनि प्रमाणपत्रबाट देखिन आएकोले सोही व्यहोरा सर्वसाधारण सबैमा सुचित गरिन्छ ।

चाडपर्व मनाऔं: सामाजिक सद्भाव कायम राखौं

- आ-आफ्ना धर्म, संस्कृति, परम्परा र मौलिकताको सम्मान गर्दै चाडपर्व मनाऔं,
 - चाडपर्वका अवसरमा परिवार, आफन्त र समुदायबीच प्रेम, सद्भाव र भाइचारा बढाऔं,
 - धार्मिक तथा सांस्कृतिक विविधतालाई साक्षा सम्पत्तिका रूपमा सम्मान गरौं,
 - चाडपर्वका नाममा हुने भेदभाव, वैमनस्यता, भ्रै-भ्रगडा र हिंसाबाट टाढा रहौं,
 - सामाजिक सञ्जालमा घृणा, अफवाह तथा विभाजनकारी सामग्री फैलाउने कार्य नगरौं,
 - मितव्ययी, सुरक्षित र सभ्य ढंगले आपसी सम्मान र सद्भावकासाथ चाडपर्व मनाऔं ।
- चाडपर्वको खुसी बाँडौं, सामाजिक सद्भाव र राष्ट्रिय एकता बलियो बनाऔं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

हरेक प्रहरका ताजा समाचारका लागि www.shitalpati.com क्लिक गर्नुहोस् ।

जैनचेतना दैनिकको आधिकारीक वेबसाइट
शितलपाटी कम
www.shitalpati.com डिजिटल पत्रिका

